

Media ja lehdistö

Euroopan unionin tuomioistuin
LEHDISTÖTIEDOTE nro 155/19
Luxemburgissa 12.12.2019

Tuomio asiassa C-435/18
Otis ym. v. Land Oberösterreich ym.

Henkilöt, jotka eivät toimi tavarantoimittajana tai ostajana kartellin kohteena olevilla markkinoilla, voivat vaatia korvausta tästä kartellista aiheutuneesta vahingosta

Tämänpäiväisellä tuomiollaan unionin tuomioistuin esitti merkittäviä täsmennyksiä sellaisten unionin oikeuden säännösten ja kansallisen oikeuden säännösten välisestä suhteesta, jotka koskevat kartellista aiheutuneiden vahinkojen korvaamista koskevia kanteita, kun se totesi, että SEUT 101 artiklaa on tulkittava siten, että julkinen elin, joka on myöntänyt kannustinlainoja kartellin kohteena olevien tuotteiden ostajille, voi vaatia kartellista aiheutuneen vahingon korvaamista.

Oberster Gerichtshofissa (ylin tuomioistuin, Itävalta) vireillä oleva asia oli jatkoa erityisesti Land Oberösterreichin (jäljempänä kantaja) vireille panemalle vahingonkorvauskanteelle sellaista viittä yritystä vastaan, jotka toimivat hissien ja liukuportaiden asentamisen ja huoltamisen markkinoilla ja joiden osallistuminen kilpailunvastaiseen toimintaan kartellin yhteydessä oli aiemmin näytetty toteen. Kantaja ei ollut kärsinyt vahinkoa kartellin kohteena olevien tuotteiden ostajana. Sitä vastoin kartellin aiheuttama rakentamiskustannusten nousu oli johtanut tukien myöntämiseen sellaisten kannustinlainojen muodossa, jotka oli tarkoitettu rakennushankkeiden, joihin kartelli oli vaikuttanut, rahoittamiseen, suurempina kuin ne olisivat olleet ilman tätä kartellia, minkä vuoksi kantaja ei voinut käyttää tätä erotusta muihin tuottoisampiin tarkoituksiin. Oberster Gerichtshofin mukaan periaatteilla, jotka kansallisen lainsäädännön mukaan koskevat puhtaasti varallisuusvahinkojen korvaamista, rajataan korvattavaksi ainoastaan vahingot, jotka rikotulla oikeussäännöllä oli tarkoitus estää, mikä on sen mukaan omiaan sulkemaan pois sellaisten henkilöiden kärsimien vahinkojen korvaamisen, jotka eivät toimi kartellin kohteena olevilla markkinoilla tavarantoimittajana eivätkä ostajana.

Oberster Gerichtshof tiedusteltua tällaisen rajoituksen yhteensoveltuvuudesta SEUT 101 artiklan kanssa unionin tuomioistuin muistutti ensinnäkin, että SEUT 101 artiklan 1 kohdalla on välittömiä oikeusvaikutuksia yksityisten välisissä suhteissa ja siinä myönnetään erityisesti kaikille henkilöille, joille on aiheutunut vahinkoa sopimuksesta tai menettelytavasta, joka voi rajoittaa tai vääristää kilpailua, oikeus vaatia vahingonkorvausta, jos vahingon ja kilpailusääntöjen rikkomisen välillä on syy-yhteys. Unionin tuomioistuin totesi lisäksi, että kansallisen oikeuden säännöt, jotka koskevat tämän vahingonkorvausoikeuden käyttämistä koskevia yksityiskohtaisia sääntöjä, eivät saa haitata SEUT 101 artiklan tehokasta soveltamista.

Unionin tuomioistuin katsoi, että unionin kilpailusääntöjen rikkomisen vahingollisia seurauksia vastaan annettava tehokas suoja vaarantuisi vakavasti, jos oikeus korvaukseen kartellin aiheuttamista vahingoista olisi suoralta kädeltä rajattu kartellin kohteena olevien markkinoiden tavarantoimittajiin ja ostajiin. Pääasiassa korvattavaa vahinkoa koskevassa kansallisessa lainsäädännössä säädetty rajoitus aiheuttaa kuitenkin nimenomaan sen, että kantajan väittämän vahingon korvaaminen ei ole mahdollista, koska se ei ole tavarantoimittaja tai ostaja kartellin kohteena olevilla markkinoilla. Ei ole tarpeen, että kyseessä olevalle henkilölle aiheutuneella vahingolla olisi erityinen yhteys SEUT 101 artiklalla tavoiteltuun suojelutavoitteeseen, sillä muutoin vaarana on se, ettei kartellin jäsenillä olisi velvollisuutta korvata kaikkia vahinkoja, joita ne ovat voineet aiheuttaa.

Unionin tuomioistuimen mukaan SEUT 101 artiklassa edellytetään siis sitä, että sellaisen henkilön, joka ei toimi kartellin kohteena olevilla markkinoilla tavarantoimittajana eikä ostajana, mutta joka on myöntänyt tukia kannustinlainten muodossa näillä markkinoilla tarjottujen tuotteiden ostajille, on voitava vaatia korvausta vahingosta, joka sille on aiheutunut siitä, että koska näiden tukien määrät ovat olleet suurempia kuin ne olisivat olleet siinä tapauksessa, että kyseistä kartellia ei olisi ollut olemassa, se ei ole voinut käyttää tätä erotusta muussa tuottoisammassa tarkoituksessa. Unionin tuomioistuin on vielä täsmentänyt, että kansallisen tuomioistuimen tehtävänä on ratkaista, oliko kantajalla mahdollisuus tehdä tuottoisampia sijoituksia ja oliko kantaja osoittanut, että tämän vahingon ja kyseessä olevan kartellin välillä oli syy-yhteys.

HUOMAUTUS: Ennakkoratkaisupyyntö antaa jäsenvaltioiden tuomioistuimille mahdollisuuden tiedustella niiden käsiteltävänä olevan yksittäisen asian puitteissa unionin tuomioistuimelta unionin oikeuden tulkintaa tai unionin toimen pätevyyttä. Unionin tuomioistuin ei ratkaise kansallisen tuomioistuimen käsiteltävänä olevaa asiaa. Kansallisen tuomioistuimen tehtävänä on ratkaista asia unionin tuomioistuimen ratkaisun mukaisesti. Unionin tuomioistuimen ratkaisu sitoo vastaavalla tavoin muita kansallisia tuomioistuinta, jotka käsittelevät samanlaista ongelmaa.

Tämä on tiedotusvälineiden käyttöön tarkoitettu epävirallinen asiakirja, joka ei sido Euroopan unionin tuomioistuinta.

Tuomion [koko teksti](#) julkaistaan CURIA-sivustolla julistamispäivänä

Lisätietoja: Gitte Stadler ☎ +352 4303 3127